

CHRÁMOVÁ LEGENDA

PODSTATA SLOBODOMURÁRSTVA

Zdeněk Váňa

V našom prednáškovom cykle sme hovorili o niektorých ezoterných spoločenstvách, na ktoré antropozofické hnutie určitým spôsobom nadväzuje, a to formou primeranou dnešnej dobe. Bolo to jednak spoločenstvo Grálu, ktorému sme venovali niekoľko prednášok vlni na jeseň, a jednak rozikuciánsky prúd, o ktorom sme hovorili rok predtým.

Dnes obrátíme pozornosť na spoločenstvo, ktoré dodnes hrá významnú úlohu v západnom svete, i keď predovšetkým v politickej, hospodárskej, sociálnej a kultúrnej oblasti, menej už v duchovnej sfére, hoci pôvodne stálo v popredí ezoterné hľadisko, ako o tom svedčí najmä rituál, ktorý sa dnes už stal niečím prevažne formálnym.

Ide o slobodomurárstvo, ktoré súvisí s rozikuciánskym podnetom, a s ktorým malo aj antropozofické hnutie, ako ďalej uvidíme, určité styčné body. Ezoterný pôvod slobodomurárstva naznačuje aj skutočnosť, že jeho začiatky nie sú historicky zachytiteľné. Ojedinelé správy o jeho existencii sa objavujú v 17. storočí v Anglicku, archívne doklady však pochádzajú až z 18. storočia - u nás sa napr. objavuje r. 1726 zásluhou grófa Šporka, ktorý založil prvú slobodomurársku lóžu "U tří hvězd" v Prahe. V staršej dobe sa o činnosti slobodomurárov nepísali žiadne listiny ani protokoly. Bola tu len ústna tradícia a obrazné rozprávania - legendy. Z týchto legiend je zrejmé, že tu ide o pokračovanie starých tajných bratstiev, ktorých slobodomurárska forma sa objavuje už od staroveku, v rámci 4. poatlantskej kultúry.

Pôvodne išlo skutočne o murárov: v Egypte stavali pyramídy a chrámy, v Grécku chrámy a verejné budovy - to bolo bratstvo tzv. dyonyziakov, Dionýzových služobníkov, v starom Ríme stavali mestá a v stredoveku katedrály. Od 13. storočia začali stavať nezávisle od cirkvi - vtedy sa stali skutočnými slobodomurármi - v Anglicku sa objavuje výraz free-mason v r. 1375. Niet sa preto čo diviť, že odtiaľ pochádzajú aj prvé historické zmienky zo 17. stor. Je potrebné si uvedomiť, že vtedy sa stavalo, ako dosvedčuje Vitruvius, rímsky stavitel' z Cézarovej a Augustovej doby, inak ako dnes - vôbec nie racionálne podľa výpočtov, ale podľa intuície, vyjadrovanej symbolmi. Takto sa napr. u antických divadiel dosahovala dokonalá akustika, ktorá je dodnes pre stavitel'ov problémom. Staviteľské umenie súviselo s poznaním vesmíru - v proporciách a formách stavieb bol zobrazovaný nebeský priestor, rytmus hviezd aj tajomstvo stavby ľudského tela, ktoré je obrazom kozmu. Pri odovzdávaní týchto znalostí nešlo o rozumové vyučovanie, ale o poznatky skrytých síl, o vývoj určitých schopností, ktoré boli spojené s telesnou disciplínou. Preto tu v popredí stál princíp zasvätenia - išlo o "kráľovské umenie", udržiavané v tajnosti v rámci cechového bratstva. V neskoršej dobe z toho zostali len rituály a symboly, dnešní slobodomurári už nie sú murármi.

Od 15. storočia, kedy po zasvätení Christiana Rosenkreutza vzniklo Fraternitas Roseae et Crucis (Bratstvo Ruže a Kríža), dochádza k tesnému spojeniu murárskych bratstiev s rozikuciánskym hnutím. Učenie Christiana Rosenkreutza sa stalo základom slobodomurárstva a to v podobe tzv. chrámovej legendy, ktorá obrazným

spôsobom zobrazuje vývoj človeka a ľudstva. Ide o akýsi starozákonný apokryf, ktorý parafrázuje biblickú verziu stvorenia človeka a stavbu Šalamúnovho chrámu. Obsah legendy je približne tento: Jeden zo siedmich elohimov stvoril Evu a splodil s ňou Kaina. Iný elohim, menom Jahve, stvoril Adama. Adam potom splodil s Evou syna Ábela. Tak bol Kain vlastne bezprostredne božím synom, Ábel potom potomkom ľudského páru. Potom dochádza k známej scéne obete: Ábelova obeť je Jahvem prijatá, Kainova nie, pretože Kain bol iného pôvodu. Následkom toho je bratovražda - Kain je vylúčený zo spoločenstva s Jahvem. Odchádza do iných končín a stáva sa praotcom svojho vlastného pokolenia. Ako náhradu za zabitého Ábela splodí potom Adam s Evou Setha. Tak vznikli dve ľudské pokolenia. Kainove pochádza z Evy a elohima, obrába Zem a vytvára vedu a umenie, napr. Methusael vynášiel písmo, Tubal- Kain je pôvodcom spracovania kovov a pod. Ábel-Sethove pokolenie má čiste ľudský pôvod, súvisí s Jahvem, zameriava sa na duchovný život - je to pokolenie pastierov a kňazov.

**STAVITEĽSKÉ UMENIE SÚVISELO S POZNANÍM
VESMÍRU - V PROPORCIÁCH A FORMÁCH STAVIEB BOL ZOBRAZOVANÝ
NEBESKÝ PRIESTOR, RYTMUS HVIEZD AJ TAJOMSTVO STAVBY ĽUDSKÉHO
TELA, KTORÉ JE OBRAZOM KOZMU.**

Rozprávanie legendy sa potom prenáša do Šalamúnovej doby a stavby jeho chrámu. Šalamún pochádzal z Ábel- Sethovej línie. Vyznačoval sa múdrosťou, ktorú mohol svojim synom dať Jehova. Bola to múdrosť, ktorú možno vyjadriť slovami, a ktorá môže človeka povznášať, ale ktorú nemožno preniesť do skutočnosti pozemského života, do umenia, vedy a techniky. Išlo o múdrosť inšpirovanú zhora, a nie vypracovanú ľudským úsilím zdola, ktorú mali Kainovi synovia. Keď sa teda Šalamún rozhodol, že postaví chrám, musel sa obrátiť o pomoc na Kainovho potomka - staviteľa Hierama. Stalo sa to v dobe, kedy Šalamúna navštívila kráľovná zo Sáby - Balkis. Šalamún sa uchádzal o jej priazeň a pretože okúzľil Balkis svojím zjavom a svojou múdrosťou, získal jej súhlas. Balkis však chcela vidieť aj stavbu chrámu a poznať tiež Hierama. Keď ho uvidela, urobila na ňu nesmierny dojem a bola ním celkom uchvátená. Dávala mu potom prednosť pred Šalamúnom. Z toho vzniklo napätie medzi Hieramom a Šalamúnom, ktorý na Hierama žiarlil. Príležitosť na prejavenie žiarlivosti sa mu naskytla v okamihu, kedy stavba chrámu mala už byť korunovaná odliatím "kovového mora", Hieramovým majstrovským dielom. Malo predstavovať oceán, odliaty zo zmesi kovov a zdobiť chrám. Hoci sa Šalamún dozvedel o tom, že tovariši, ktorým Hieram odmietol dať majstrovské slovo, chystajú pomstu, ponechal veci voľný priebeh a nezabránil ich činu. Tovariši pridali do roztaveného kovu nevhodnú prímes, čím vyvolali požiar, ktorý sa Hieram márne snažil zhasiť. V jeho zúfalstve sa mu zjavil jeho predok Tubal- Kain, ktorý ho vyzval, aby sa pokojne vrhol do plameňov, že mu nijako neublížia. Keď to Hieram urobí, dovedie ho Tubal-Kain do stredu Zeme k praotcovi Kainovi, ktorý sa mu zjavuje vo svojej pôvodnej božskej podobe a zasväť ho do tajomstva ohňa. Tubal-Kain mu potom daruje kladivo a zlatý trojuholník, ktorý má Hieram nosiť na krku. Hieram sa potom vráti späť a je schopný úspešne dokončiť odliatie "kovového mora". Získal tiež ruku kráľovnej zo Sáby.

Traja tovariši sa však znovu pomstili. Prepádli Hierama a zabili ho. Hieram stačil ešte pred smrťou hodiť zlatý trojuholník do studne. Hľadali ho traja majstri, ktorí sa dohodli, že zmenia majstrovské slovo - z obavy, aby staré tovariši neprezradili a nezneužili - malo to byť prvé slovo vyrieknuté pri nájdení Hierama. To slovo potom

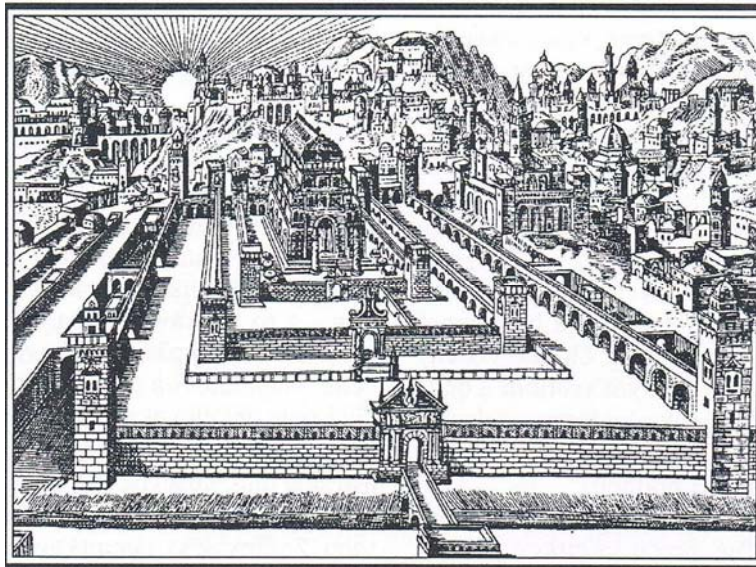
bolo: "makbenah" (brat je zabitý). Umierajúci Hieram im ešte povedal, že Tubal-Kain mu prisľúbil syna, ktorý bude mať mnoho synov, ktorí zaľudnia Zem a dokončia jeho dielo - stavbu chrámu. Potom im označil miesto, kde je ukrytý zlatý trojuholník. Majstri ho priniesli ku kovovému moru a ukryli na zvláštnom mieste v najsvätejšej svätyni. Toľko teda k obsahu legendy. Ako každá pravá legenda a podobné rozprávania neopisujú vonkajšie historické udalosti, aj keď samotné osoby deja môžu byť historické. Osudy týchto osôb sú však opísané tak, že poukazujú na hlbšie, vnútorné skutočnosti širšieho významu, a to často v niekoľkých rovinách. Jedným z aspektov chrámovej legendy je duchovný vývoj ľudstva v 3. až 5. poatlantskom období, t.j. v egyptsko-babylónskej, grécko-rímskej a našej súčasnej dobe. V obraze stavby chrámu môžeme pozorovať duchovnú kultúru ľudstva, najmä 4. a našej 5. poatlantskej epochy, jeho najsvätejšou svätynou je miesto pôsobnosti tajných bratstiev, ktorých ezoterné učenie je jadrom príslušnej kultúry.

**ŠALAMÚN MAL MÚDROŠŤ INŠPIROVANÚ ZHORA,
A NIE VYPRACOVANÚ ĽUDSKÝM ÚSILÍM ZDOLA, AKÚ
MALI KAINOVI SYNOVIA.**

Šalamún predstavuje ľudstvo Ábel-Sethovej línie, ktoré vlastní božskú múdrosť, ale bez znalosti ohňa, do ktorej je Kainove pokolenie zasvätené. Nejde tu však o oheň fyzický, ale o oheň duševný, astrálny - oheň vášní, žiadostí a pudov, ktorý planie v astrálnej sfére. Pretože všetko pozemské dianie, ako naznačuje známa hermetická poučka "ako hore, tak aj dole", odzrkadľuje určité nebeské skutočnosti, je to tak aj v prípade chrámovej legendy. Obe pokolenia súvisia s dvojakým stvorením človeka, ako naznačuje 1. a 2. kapitola 1. knihy Genezis, a s dvomi druhmi tvorivých bytostí zvaných elohim. V 1. kapitole sú tieto bytosti nazývané proste Elohim (množné číslo!), ktoré tvoria človeka ešte nerozlíšeného na pohlavia ("muža a ženu"). V 2. kapitole sa hovorí výslovne o Jahve-elohim a zároveň o rozdelení ľudstva na pohlavia - Adama a Evu. Elohim (grécky názov exousiai) sú božskou hierarchiou slnečného pôvodu. V období starého Mesiaca však dochádza k rozdeleniu - jeden zo siedmich elohim, nazývaný Jahve, sa oddeľuje a v záujme ďalšieho vývoja ľudstva a v záujme prípravy Kristovho vtelenia sa spája s mesačnou sférou a vytvára tak touto obeťou určitú protiváhu slnečného pôsobenia ostatných elohimov. Nespojil múdrosť s astrálnym ohňom a formoval človeka s pokojnou, vyjasnenou múdrosťou bez vášní - to je vlastné jahvické náboženstvo. Ostatní elohim zachovali spojenie múdrosti s astrálnym ohňom a formovali Kainove pokolenie s impulzívnym elementom, ktorý sa s nadšením zanieťuje pre múdrosť. Z tohoto tvorivého entuziazmu vznikli všetky umenia a vedy, kým z Ábel-Sethovho prúdu sa prejavuje zbožnosť a múdrosť bez vášne.

Oba tieto typy sa vyvíjali až do konca štvrtej, grécko-rímskej kultúry, kedy prichádza kresťanstvo, ktoré ponorilo starú (jahvickú) zbožnosť do pozemského elementu. Kristus nepredstavuje len múdrosť, ale vtelenú lásku - očistený a premenený astrálny oheň, ktorý v nekonečnom odovzdaní obracia všetky vášne navonok. Tak môže vzniknúť vyššia múdrosť a zbožnosť, naplnená ohňom entuziazmu a lásky - t.j. kresťanská zbožnosť. To však zostáva ešte úlohou pre budúcnosť. Ide totiž o to, aby táto zbožnosť bola preniknutá slobodou, aby to bola slobodná zbožnosť, pre ktorú Kristus nie je Pánom, ale bratom. Preto musí Kainov prúd pôsobiť so svojimi zasvätencami ešte v našej 5. kultúrnej epoche a stavať chrám zo svetského umenia a vedy. Jeho reprezentantom je staviteľ chrámu Hieram. Kráľovná zo Sáby, Balkis, predstavuje dušu ľudstva, ktoré sa má rozhodnúť medzi

zbožnosťou, ktorá nie je obrátená k Zemi, a medzi múdrosťou, ktorá premáhaním vášní Zem dobýja. Volí Hierama práve preto, že pozná tajomstvá ohňa a buduje chrám.

ŠALAMÚNOV CHRÁM JE OBRAZOM PREDUCHOVNENÉHO FYZICKÉHO TELA, KTORÉ SI ČLOVEK MUSÍ VYSTAVAŤ SÁM – TO JE PRAVÁ STAVBA CHRÁMU.

Chrám sa síce buduje, ale zostáva tajomstvom, čím má byť korunovaný. Toto tajomstvo je ukryté v obraze kovového mora a zlatého trojuholníka, ktoré sa vzťahujú ku kresťanstvu budúcnosti. Zatiaľ čo symbolom dnešného kresťanstva, viazaného na materiálnu kultúru, je ukrižovaný Syn boží trpiaci na kríži svetového tela, symbolom nového kresťanstva pre 6. kultúrnu epochu je kríž ovinutý ružami. Nové kresťanstvo sa vyvíja z mystérií rozikruciánskeho bratstva, ktoré toto budúce kresťanstvo svojimi symbolmi reprezentuje a pripravuje. K jeho symbolom patrí práve kovové more a zlatý trojuholník. Kovové more vzniká správnym spojením inak protikladných živlov - vody a ohňa - vody čistej a pokojnej múdrosti s astrálnym ohňom vášne, ktorý sa mení na teplo lásky. Tým sa stáva niečím pevným a trvalým - "kovovým" - čo môže byť nesené do budúceho veku, kedy k tomu pristupuje tajomstvo zlatého trojuholníka, t.j. troch vyšších článkov človeka: duchovného ja, životného ducha a duchovného človeka, ktoré človek vyvíja postupným očistením a premenou svojich nižších schránok: astrálneho, éterického a fyzického tela. To sa stane tiež obsahom obnoveného kresťanstva budúcej, šiestej, t.j. slovanskej kultúry a je pripravované rozikruciánskym prúdom, na ktorý nadväzuje antropozofia predovšetkým poznaním reinkarnácie a karmy a jej spojitosti s kresťanstvom.

Chrámovou legendou položil Christian Rosenkreutz základ pre ďalšie úsilie bratstiev, ktoré budujú chrám ľudstva, t.j. nevyvíjajú len vnútornú zbožnosť, ale aj vedu obrátenú navonok, vedu, ktorá však nechce poznávať len vonkajší svet, ale aj duchovný svet a jeho bytosti. Pre ezoterné hnutia je príznačné, že sa v nich často zbiehajú rôzne duchovné prúdy, ktoré im vtlačajú určité charakteristické rysy.

Jedným z koreňov slobodomurárstva je vedľa zmieneného rozikruciánskeho základu aj manicheizmus. Jeho zakladateľ Mání (215 - 276) niesol v sebe všetko mystérijné poznanie predchádzajúcich epôch, vrátane gnózy a učenia o reinkarnácii a naplnil ho impulzom Kristovho zmŕtvychvstania. Jeho dualistické učenie o protiklade dobra a zla, svetla a temnoty inšpirovalo v stredoveku rôzne heretické

hnutia, ako boli bogomilovia a katari, predovšetkým však ezoterný prúd Grálu, ako sme sa o tom zmieňovali už v predchádzajúcich prednáškach, ďalej potom templárov a nakoniec slobodomurárstvo.

Historický význam manicheizmu presahuje najmä jeho poňatie zla, ktoré je v podstate totožné s antropozofickým: zlo je vlastne dobro na nesprávnom mieste a v nesprávnom čase. Dobro, ktoré vo svojom stave ustrnulo, sa stáva zlom. Zlo je teda vlastne tiež božského pôvodu a bolo v určitej dobe výrazom dokonalosti, ďalším nevčasným trvaním sa však zmenilo na zlo a prekážku vývoja. Spolu s dobrom potom spolupôsobí vo vývoji. To sa odráža napr. vo vzťahu života a formy. Život sám o sebe je niečím beztvarym, stáva sa však formou tým, že naráža na odpor. Premáhaním tohoto odporu potom kráča vo vývoji od formy k forme. To, čo bolo predtým životom, stáva sa v ďalšej fáze formou, napr. forma katolíckej cirkvi je ustrnulým životom starej rímskej ríše. Alebo: v kozmickom vývoji na starom Mesiaci bol životom človeka jeho astrálny vývoj, ktorý sa v dnešnom období Zeme stal jeho formou, t.j. astrálnou schránkou.

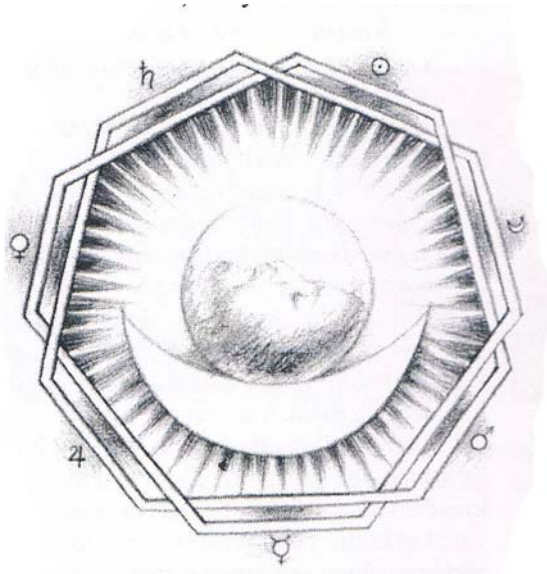
To isté je vo vzťahu dobra a zla. Spája sa v ňom vlastne dobro minulej doby s terajším dobrom, pokrok so zábranou. Vnútorň život naráža na odpor hmotnej Zeme, ktorá je ustrnulou formou života minulej doby - múdrosť, ktorú napr. pozorujeme v dnešnej prírode, je pozostatkom života starého Mesiaca. V manichejskom poňatí sa zlo nemá premáhať trestom a násilím, ale miernosťou a premieňaním, prežarovaním temnoty svetlom. V tom vlastne pripravuje vzdialenú budúcnosť ľudstva, kedy bude človek vedený vlastným duševným svetlom a bude premieňať vonkajšie formy na ducha. Len potom tu bude kresťanstvo vo svojej pravej podobe.

Z toho, čo bolo povedané, je pochopiteľné, prečo sa cirkev po svojom spojení so štátnou mocou snažila všetkými prostriedkami vymýtiť nielen manicheizmus, ale aj všetky kacírské hnutia, ktoré naň nadväzovali. Jeden z hlavných stĺpov cirkvi, Augustín, ktorý vo svojom "Božom štáte" vytvoril vlastne tú formu cirkvi, ktorú má až dodnes, sa musel tak ostro stavať proti manicheizmu, k hnutiu, ku ktorému sám pôvodne patril, ale len na nižšom stupni zasvätenia, na ktorom ešte nemohol preniknúť k jadrú manichejského učenia. Na konci 4. storočia tak stoja oproti sebe dva veľké protiklady, a to práve v diskusii o podstate a úlohe zla: Augustín, ktorý buduje prítomnú formu cirkvi, a manichejský biskup Faustus, ktorý pripravuje formu budúceho spoločenstva, a to z človeka samotného. Tento protiklad sa zachoval aj do neskorších storočí v jezuitizme na jednej a v slobodomurárstve na druhej strane. Oba prúdy nadväzujú vo svojich rituáloch a stupňoch zasvätenia na staré duchovné prúdy a sú si v tom do istej miery podobné. Ciele, ktoré sledujú, sú však celkom rozdielne.

K predchodcom rozikrucianov a slobodomurárov patrili tiež stredovekí templári. Ich názov nesúvisí len s historickou úlohou ochrany chrámu božieho hrobu, ale predovšetkým s ideou Šalamúnovho chrámu ako symbolu fyzického tela človeka. Podobným symbolom bola v Starom Zákone Noemova archa - oboje je v istom zmysle to isté, ale predsa zásadne odlišné. Noemova archa je obrazom dnešného fyzického tela, ktoré bolo vystavané božskými silami a človek v ňom preplával vody astrálneho mora do pozemského bytia (proporcie archy 300:50:30 zodpovedajú dĺžke, šírke a hĺbke ľudského tela).

Naproti tomu Šalamúnov chrám je prorockým obrazom fyzického tela, v ktorom môže žiť vyššie ja človeka s plne vyvinutým duchovným ja. Na rozdiel od súčasného tela si toto budúce telo musí človek vystavať sám - a to je pravá stavba chrámu. Na to ukazuje aj päťuholníkové priečelie Šalamúnovho chrámu, ktorý je chrámom pre človeka s piatimi vyvinutými článkami (fyzické, éterické, astrálne telo, duševné ja a

duchovné ja). Šalamúnov chrám bol symbolom toho, že človek sa sám má stať chrámom Boha, ktorý má v ňom zotrvať.

**HLAVA JÁNA KRSTITEĽA NA STRIEBORNEJ MISE - TZV. "ČIERNY GRÁL".
TEMPLÁR MUSEL ZA NÍM NÁJSŤ PRAVÝ GRÁL, NAMIESTO
MŔTVEJ HLAVY ODUMRETÉHO MYSLENIA ŽIARIACE DUCHOVNÉ SLNCE
NA STRIEBORNEJ MISE MESIACA - OBRAZ
PRAVÉHO DUCHOVNÉHO POZNANIA.**

Táto idea chrámu žila práve u templárov, ktorí sa pripravovali na budúce kresťanstvo na jeho vyššom stupni v 6. poatlantskej kultúre, až jarný bod Slnka bude vo Vodnárovi (t.j. počnúc 4. tisícročím a nie už v prítomnosti, ako sa o tom mylne hovorí v hnutí New Age). Vodnár ako znamenie Jána Krstiteľa je výrazom toho, že človek má byť tak očistený, aby sa mohol stať chrámom pre to božské, ktoré v sebe uskutoční. Túto ideu preduchovnenia fyzického tela, s ktorou je spojená aj premena a preduchovnenie hmoty Zeme, t.j. príprava "Nového Jeruzalema", vyjadrovali templári vo svojich rituáloch, ako bola tzv. "veľká omša" a vo svojom zasvätení.

Premena začína v krvi, časti fyzického tela, ktorá je najbližšia duchu. Ide o ponorenie do jej prúdu a očistu toho, čo v sebe nesie, t.j. pudov, inštinktov a vášní, aby sa tak stala nositeľkou Kristovho impulzu. Na znamenie toho nosili templári po celý život pod odevom červený pás a na prsiach červený kríž. Ponoriť sa do krvi znamená ponoriť sa s odvahou do všetkých pokušení, ktoré z nej vychádzajú. Preto hlavnou cnosťou templárov bola statočnosť a odvaha - nielen v boji s vonkajším nepriateľom, ale predovšetkým so sebou samým. O tejto cnosti hovorí Rudolf Steiner, že vedie k sile vykúpenia nielen človeka, ale nakoniec všetkých bytostí a celej Zeme. Výchova k odvahe bola tiež obsahom templárskeho zasvätenia. V úvodnej časti zasväcovacieho obradu bol uchádzač vedený k vedomiu spiacich nadzmyslových orgánov v systéme látkovej výmeny, ktoré pokiaľ nie sú správne oživené cvičením, sú vlastne nositeľmi inštinktov a vášní. Sú vlastne obrazom stemnelého a strateného slova a stávajú sa zlými, pokiaľ nie je ich temnota presvietená. Potom nasledovali štyri stupne nižšieho zasvätenia, ktoré viedli k poznaniu štyroch živlov (zeme, vody, vzduchu a ohňa). Tieto živly boli zároveň symbolmi troch apoštolov (Petra, Jakuba a Jána) a Ježiša:

1) Človek zostupuje najprv na Zem, materializuje sa, stáva sa Petrom, ktorý trikrát zaprel Krista - trojaké "zaprenie kríža" ako znamenie, po ktorom sa šliapie. Zem je tu však chápaná ako telo Kristovo, nešlo teda o zneuctevanie kríža, ako tvrdila obžaloba inkvizície. Tým trojitým zaprením je zahalenie duševne-duchovnej bytosti človeka do trojitej schránky (fyzické, éterické a astrálne telo). Odtiaľ má vystupovať ku skutočnému chápaniu Krista.

2) cez stupeň Jakuba - element vody;

3) stupeň Jána, ktorého symbolom je orol, vznášajúci sa vo vzduchu;

4) až na stupeň Ježiša, Syna človeka, nositeľa očistného ohňa, obetujúcej sa lásky v krvi.

Po tomto I. stupni nasledovala II. vyššia časť zasvätenia, zvaná consolamentum (útecha), časť Svätého Ducha ako príprava ku krstu ohňom. Kto ju absolvoval, stal sa "vyvoleným". Toto vyššie zasvätenie malo sedem stupňov, ktoré boli prežívané vo vzťahu k siedmim planétam - zasväcovaný prechádzal siedmimi sférami, ktoré sa odrážajú v éterickom tele človeka.

1. slnečný stupeň: confessio - vyznanie, a to k niekomu, kto sa už stal vyvoleným;

2. mesačný stupeň: obeť - symbolický akt obeti vlasov, brady a nechťov pri zhromaždení v kapitule;

3. marsický stupeň: čítanie veľkňazskej modlitby z Jánovho evanjelia 17, ako sviatosť otvárajúca ríšu Slova;

4. merkúrsky stupeň: odovzdanie prsteňa s magickými slovami "Christus Mercurius verus est", v ktorých bola liečivá sila;

5. jupiterský stupeň: Bafometova modlitba, prednášaná celou kapitulou mocným, spevným hlasom, ktorý mal otvoriť receptívne schopnosti zasväcovaného;

6. venušanský stupeň: pomazanie očných viečok s evokáciou Márie Magdalény (otvorenie vnútorného zraku);

7. saturnský stupeň: zjavenie Bafometa, t.j. zjavenie krásnej hlavy bradatého muža, učiteľa večnej múdrosti (Majstra).

Pre tých, ktorí prešli cez všetky stupne, to však bola pravá hlava Bafometa, t.j. hlava Jána Krstiteľa na striebornej mise - tzv. "čierny grál", ako najhlbší výraz všetkých odporujúcich síl, ktorým musí templár čeliť a za ktorým musí nájsť pravý Grál, namiesto mŕtvej hlavy odumretého myslenia žiariace duchovné Slnce na striebornej mise Mesiaca - obraz pravého duchovného poznania.

Vzhľadom na posledný stupeň môžeme teda nazvať templárske zasvätenie zasvätením Jána Krstiteľa (uctievaného aj v islamskom svete) alebo zasvätením Vodnára, ktorý je znamením Jána Krstiteľa a ukazuje na 6. kultúrnu epochu, kedy by templársky impulz mal dôjsť k svojmu naplneniu. Niektoré impulzy boli uchopené a pretvorené rozikruciánskym hnutím - znamenie kríža zodpovedá štyrom nižším a sedem ruží siedmim vyšším stupňom zasvätenia. Namiesto vonkajšieho pôsobenia templárov, ku ktorému bolo nevyhnutné prijať aj pozemské bremeno majetku a organizácie - a s tým spojenú karmu, ktorá nakoniec vyznela pre templárov tragicky, dávali rozikruciáni prednosť skrytému pôsobeniu v dejinách. Pokračovali však v stavbe rovnakého chrámu, rovnako ako nimi inšpirovaní slobodomurári.

Rudolf Steiner poukázal na to, že v dnešnej dobe môžeme nadviazať na templársky impulz a pripravovať jeho naplnenie v budúcnosti tým, že pôsobíme na premenu krvi morálnymi ideami. Zatiaľ čo abstraktné myšlienky prispievajú k smrti

sveta (obraz čierneho grálu), každá plne prijatá morálna idea ovplyvňuje a aktivizuje vnútorné teplo krvi a stáva sa premieňajúcou silou, čím pôsobíme zo svojho ja na nižšie články. Touto morálnou premenou, t.j. éterizáciou krvi, prispievame tiež k budovaniu chrámu - templum vlastného tela ako chrámu ducha, aj templum Zeme ako Božieho chrámu - Nového Jeruzalema.